

Maakunnallinen yrittäjäjuhla 2010
Kuopiossa 27.11.2010 18.30
Sininen ilta
Kuopion musiikkikeskus

Juhlapuhe: Anni Sinnemäki, työministeri
Maakunnallinen Yrittäjäpalkinto 2010
Kuopion Nuorisokuoro
Sanna-Mari Titov orkestereineen
tanssittamassa
Elisa-karaoke Jazzklubilla
Juhlavieraat voivat käydä kuvauttamassa
itsensä ala-aulan valokuvauspisteessä.

Juhlailallinen
Illalliskortin hinta on 39€/hlö (sis.alv 23%),
sisältää tervetulojuoman, ohjelman ja
juhlailallisen.
Tumma puku, yrittäjäristit ja ansiomerkit
Sitovat ilmoittautumiset 11.11.2010 mennessä
sähköpostitse toimisto@savon.yrittajat.fi ja
puhelimitse (017) 368 0500

Elisa Taloushallinto

– Verkkolasku ja muut taloushallinnon palvelut yhdellä sopimuksella!

Elisa Taloushallinto on internetpalvelu, jolla verkko- ja paperilaskujen lähetykset sujuu entistä vaivattomammin ja edullisemmin. Valitse myös yrityksesi tarpeiden mukaiset muut palvelut, joilla tehostat ostolas- kujen käsittelyä, palkanlaskentaa, maksuliikennettä, viranomaisilmoi- tuksia, kirjanpitoa ja tilinpäätökseen liittyviä prosesseja.

Hinnat alkaen:

Elisa Lasku	7,90 €/kk
Elisa Reskontra	8,90 €/kk
Elisa Taloushallinto	19,90 €/kk

(Alv. 0 %. Palvelu edellyttää 12 kk määrä- aikaista sopimusta.)

Varaa aika henkilökohtaiseen tapaamiseen lähimmän Elisa yrittäjämyyjän kanssa osoitteessa www.elisa.fi/ajanvaraus tai soita vaikka heti **010 19 13 19** (ark. 8–16.30, pvm/mpm)

Elisa Shopit Kuopio, Kolmisopentie 3 (Kolmisopen marketti)
Pasi Suominen 010 262 0200
email: pasi.suominen@elisa.fi

Tutustu Elisan Yrittäjäjärjestöetuihisi osoitteessa www.elisa.fi/yedut.
Lisätietoa Elisan palveluista yrittäjille saat myös www.elisa.fi/yrittajille

 Savon Yrittäjät

elisa.fi/yrittajille

Yrittävä yhteiskunta...

...vai yrittäjien yhteiskunta? Tällä hetkellä ei oikein kumpakaan; paitsi puheissa. Tulevat vaalit näyttävät olevan jo niin lähellä, että yrittäjyyden merkitys yhteiskunnassa ja yrittäjien asioiden ajaminen kiinnostaa kaikkia puolueita ja jokaista ehdokasta. Hyvä niin. Toivoa sopii, että vaalien jälkeen nyt yrittäjyyttä ylistävät puheet realisoituvat teoiksi ja päätöksiksi. Viimeinen hallitusohjelma lupasi yrittäjille hyvää, mutta typistyi työryhmiksi työryhmien perään. Byrokratiaa pyrittiin purkamaan, joka sinällään on hyvä tavoite, mutta jonka senkin käytännön toteutus on monessa kohtaa kangerrellut.

Suomen Yrittäjien hallitus on hyväksynyt seuraavan vaalikauden tavoiteohjelman edunvalvontaamme varten. Tavoiteohjelma on hyvin laaja. Keskeisiä teemoja siinä ovat verotukseen ja erityisesti sen kannustavuuteen vaikuttaminen sekä sosiaaliturvan korjaaminen palkansaajien tasolle.

Espoossa pidetyssä puheenjohtajis-
totentissä tärkeäksi edunvalvonnan

teemaksi nostettiin myös koulutus-
kysymykset ja osaavan työvoiman sa-
tavuuden turvaaminen. Kaikki tärkeät
aihealueet pitävät sisällään monia
yksittäisiä toimenpiteitä. Varsin suuri
yksimielisyys järjestömmen piirissä on
erityisesti siitä, että ykkösasiana vero-
tus on saatava kannustavaksi. Yrittäjän
on saatava kohtuullinen korvaus otta-
mastaan riskistä ja yritystoimintaan
panostamisesta – riskinoton on oltava
mielekkästä. Myös yritysten kasvuun ja
kansainvälistymiseen on löydettävä toi-
mivat kannustimet.

Tätä tekstiä kirjoittaessani liittoko-
kous Turussa on vielä edessäpäin. Liit-
tokokous tulee tekemään puheenjohta-
jistoalinnat tilanteessa, jossa monella
tapaa tullaan linjaamaan suomalaisen
yrittäjyyden ja suomalaisten yritysten
tulevaisuutta. Suomalaisen, kasvullisen
ja vastuullisen omistajuuden toiminta-
mahdollisuudet on turvattava, sillä siitä
nousee viimekädessä koko kansakunnan
menestys.

Savon Yrittäjät,
puheenjohtaja
Sirpa Alho-Törrönen
puh. 044 323 7000
sirpa.alho-torronen@
anakom.com

Monenlaisia yrittäjyyden käsitettä
hämärtäviä uhkakuvia on ilmassa: kau-
pungit – alueellamme Kuopio viimeksi
– muuttavat toimintojaan liikelaitoksiksi,
yhteiskunnallinen yrittäjyys nostaa pää-
tään. Nämä ovat toimintatapoja, jotka
hämärtävät suomalaisen ihmisen käsi-
tystä yrittäjyydestä ja yrittäjäriskistä.
Yrittäjäriskiä ei noissa kummassakaan
mallissa oteta. Siksi niissä ei mielestäni
ole lainkaan kyse yritystoiminnasta. Kui-
tenkin sekä liikelaitos että yhteiskunnal-
linen yritys voivat toimia yrittäjäriskillä
toimivan kanssa kilpaillen. Ne saavat
toimintaansa melkoisia veroetuja ja tu-
kea yhteisestä kassasta. Kilpailutilanne
ei ole tasa-arvoinen.

Suomalaisen yrittäjän on terästäydyt-
tävä – edunvalvonnassa tarvitaan nyt
vahvoja voimia!

Voimaa – Virkeyttä – Viisautta itse kun-
kin arkeen!

Savon Yrittäjien toimisto
palvelee ark. klo 8–16:

Haapaniemenkatu 40
70110 Kuopio
etunimi.sukunimi@yrittajat.fi
www.savonyrittajat.fi

Toimitusjohtaja
Eino Fagerlund
puh. 368 0501, 044 368 0501

Viestintäkoordinaattori
Anna-Liisa Karvonon
puh. 368 0504, 044 368 0504

Koulutus- ja tapahtumakoordinaattori
Mia Hakulinen
puh. 368 0508, 044 368 0508

Toimistosiihteeri
Jaana Paulanne-Sahrio
puh. 368 0500

Jäseneksi liittyminen
Arja Sutinen
puh. 050 412 3851, 0440 344 005

Osuva projektipäällikkö
Arto Nykänen
puh. 368 0507, 044 368 0507

Osuva projektisihteeri
Eeva Pekonen
puh. 368 0505, 044 368 0505

Yksikään ei huku -projektipäällikkö
Kai Kolehmainen
puh. 368 0503, 044 368 0503

Yksikään ei huku -projektisihteeri
Mari Huohvanainen
puh. 368 0530, 044 368 0530

YRITTÄJYYS KANTAA SUOMEA

Yrittäjä
INFO

5 ■ 2010

Suomen Yrittäjät julkaisee omaa YrittäjäInfoa. Alla poimintoja uusimmasta infosta, joka on luettavissa kokonaisuudessaan Suomen Yrittäjien www-sivuilla osoitteessa: www.yrittajat.fi (jäsen sivuille kirjaututaan jäsennumerolla)

Talous kasvaa, mutta kestääkö luottamus

Talouden elpyminen on niin hyvässä vauhdissa, että ennustelaitos toisen- ja jälkeä on viime aikoina suorastaan kilvan nostanut Suomen kansantalouden kasvua koskevia ennusteita ylöspäin. Kun samanaikaisesti vielä vienti vetää ja teollisuuden tilaukset kasvavat kiihtyvää tahtia, voidaan helposti tuudittautua siihen, että ongelmat ovat ohi...

Yrityksen taloushallinto kannattaa uudistaa SEPA:n myötä

Marraskuun alusta 2011 lähtien yritysten maksuliike hoituu vain SEPA-palveluilla. Kotimaisten tilinumeroiden käyttö päättyy. Pk-yritysten ei kannata lykätä maksujärjestelmiensä uudis-

tusta ensi syksyyn eikä edes ensi kevääseen. Mitä nopeammin toimii, sitä varmemmin välttää ruuhkat ja viivästykset, jotka maksujärjestelmien uudistamisessa voivat ensi vuonna tulla eteen...

Vuoden 2011 budjettiverolait

Hallitus on antanut esitykset vuoden 2011 tuloveroasteikkolaiksi ja eräiksi muiksi lakimuutoksiksi. Tuloveroasteikkoja lievennetään korottamalla tulorajoja 3 %-yksiköllä, jotta ansiotuloverotus ei kiristyisi vuoteen 2010 verrattuna. Samalla korotetaan mm. työtulovähennyksen enimmäismäärää ja kertymäprosenttia sekä perusvähennyksen enimmäismäärää.

Hankintasopimuksista

Vuoden 2007 hankintalaissa ei ollut nimenomaista säännöstä siitä, milloin

hankintasopimus voidaan katsoa syntyneeksi. Tältä osin lakia on tarkennettu 1.6.2010 voimaan tulleen uudistuksen yhteydessä. Hankintasopimus syntyy hankintapäätöksen jälkeen, kun kirjallisesti laadittu sopimusasiakirja osapuolten toimesta allekirjoitetaan...

YEL-työtulo määrittää yrittäjän lakisääteisen sosiaaliturvan tason

Yrittäjät eivät tiedä tarpeeksi omasta sosiaaliturvastaan. Suomen Yrittäjien tekemän jäsenkyselyn mukaan erityisen paljon tietoa kaivataan sairausajan etuuksista sekä työttömyysvakuuttamisesta ja työterveyshuollosta...

YrittäjäInfon 5/2010 sisältö

1 Verot ja rahat

- Talous kasvaa, mutta kestääkö luottamus
- Yrityksen taloushallinto kannattaa uudistaa SEPA:n myötä
- SEPA, IBAN, BIC
- SEPA-suoraveloitus käyttöön marraskuun alussa
- Finvoice-verkkolaskussa IBAN pakolliseksi 1.1.2011 alkaen
- Maksupääteljärjestelmien tiedonsiirtotapoihin uutta

- Vuoden 2011 budjettiverolait
- Rakennusalan käännetty alv
- Uusiutuville energialähteillä tuotetulle sähkölle tuotantotukea

2 Työnantajan ABC

- Työterveyshuollon järjestäminen
- Vammaisen tai osatyökykyisen palkkaaminen
- Tietotekniikan palvelualan palkantarkistukset
- Masennus ja työelämä
- Miten palkkaan Sanssi-nuoren?

3 Yritystoiminnan ABC

- Aineiden uusia luokittelusääntöjä koskevat määräajat
- Hankintasopimuksista
- Miten tienvarsimainokselle haetaan poikkeuslupaa?
- ICT-yrityksille opas Kiinan markkinoiden hyödyntämiseen

4 Yrittäjä ihmisenä

- Yrittäjän sosiaaliturva, osa 1: YEL-työtulo määrittää yrittäjän lakisääteisen sosiaaliturvan tason

Jos haluat saada Suomen Yrittäjien YrittäjäInfon paperiversiona, ota yhteyttä Savon Yrittäjien toimistoon, puh. (017) 368 0500/ Jaana Paulanne-Sahrio.

Vuosi Emeritus-toimintaa!

Savon Yrittäjien toiminnassa otettiin vuoden 2009 aikana käyttöön uusi toimintamuoto Emeritus-klubi, jossa hyödynnetään kokoneiden järjestöaktiivien laaja tieto ja osaaminen.

Emeritus-klubin jäseniksi pääsevät hakemusten perusteella Savon Yrittäjien entiset hallitusten jäsenet ja paikallisyhdistysten puheenjohtajat. Emeritus-toiminnan säännöt löytyvät Savon Yrittäjien nettisivuilta.

Perustamiskokouksessa oli 22 henkeä ja osallistujien keskuudessa huokui sellainen fiilis, että ”tällaista toimintaa me olemme odottaneet”.

Emeritusten toimintaan on vuoden aikana mahtunut mm. vuoden 2009 yrittäjäteon valinta ja palkitseminen, puheenjohtajaristeilylle ym. tilaisuuksiin osallistuminen, erilaiset kesätapaamiset

ja tapaamiset nuorten yrittäjien kanssa sekä Savon Yrittäjien hallituksen avustaminen.

Keskustelua ja kannustusta

Emeritus-klubin johtokunnassa on valinnut keskustelemaan ja kannustava tunnelma. Viimeksi kokoontuessamme suunnittelemaan tulevaa toimintaamme, kävimme ensin läpi jokaisen jäsenen terveydentilan ja lastenlasten lukumäärän. Näin varmistimme yrittäjyyden jatkuvuuden.

Syksyn toimintaan kuuluu syyskokous 2.12.2010, joka on Savon Yrittäjien syyskokouksen kanssa samana päivänä, mutta kaksi tuntia aikaisemmin. Siinä valitaan puheenjohtaja ja johtokunnan jäsenet sekä vahvistetaan tulevan vuoden

Savon Yrittäjien
Emeritus-klubi
emeritus, puheenjohtaja
Niilo Huttunen

sisältörikas toimintasuunnitelma, jossa yhteisillä tapaamisilla on oma paikkansa. Kutsu kokoukseen lähetetään sähköpostilla kaikille Emeritus-klubiin ilmoittautuneille jäsenille.

Omasta mielestäni meidän jokaisen, kokeneen yrittäjän, emerituksen, velvollisuus on antaa nuorille yrittäjille vahvat eväät ja toimivat työkalut heidän omaa yritystoimintaansa varten. Emeritus-klubissa voimme valmistaa noita vahvoja eväitä yhdessä ja jakaa niitä yritystoimintaan lähteille. Heidän menestyksensä myötä voimme viettää rauhallisia ja levollisia hetkiä emeritus-toiminnan parissa.

Hyvää syksyä Teille toivottaen

Niilo Huttunen

FIS Mäkihyppyn Maailmancup 1.12.2010 Puijolla

Paketti 2

Puijon torni – Mäkihyppääjän menu + kuljetus ja pääsylippu mäkihyppyn maailmancupin osakilpailuun
Ruokailu klo 16.00 alkaen, kuljetus majalta klo 17.45 kisa alkaa kello 18:00

Yrittäjäjärjestön jäsenhinta 58 €/hlö (norm.64€, etu 6€)
Paikkoja 90 kappaletta

VARAA PAIKAT HETI

Paketti 1

Puijon maja
– Jouluruoka menu + kuljetus ja pääsylippu mäkihyppyn maailmancupin osakilpailuun.
Ruokailu klo 16.00 alkaen, kuljetus majalta kello 17.45 kisa alkaa klo 18.00

Yrittäjäjärjestön jäsenhinta 44 €/hlö (norm.54€, etu 10€)
Paikkoja 100 kappaletta

Sitovat ilmoittautumiset pe 19.11. mennessä:
mia.hakulinen@yrittajat.fi tai p. 044– 3680 508

Tarkemmat menut savonyrittajat.fi tapahtumakalenterissa

PALVELUSETELI-INFO

Ti 9.11.2010 klo 14-17
Hotelli IsoValkeinen, Kuopio

Onko palveluseteli ratkaisu sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämiseen?

Savon Yrittäjät järjestää palvelusetelistä ja sen käytöstä koulutus-, info- ja keskustelutilaisuuden, joka on suunnattu kaikille sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisessä ja siihen liittyvässä päätöksenteossa mukana oleville henkilöille (yrittäjät ja yritysten edustajat, poliittiset päättäjät, viranhaltijat).

Tilaisuudessa alustavat ja johdattavat kysymyksiin ja keskusteluun:

- **Janne Pesonen, Suomen Yrittäjät, kehittämisspäällikkö** Palvelusetelilainsäädäntö, hyviä käytäntöjä eri puolilta Suomea
- **Vesa Isoviita, Kuusamon kaupunki, perusturvaohjaaja** Kokemuksia palvelusetelin käytöstä Harjavallassa ja Kuusamossa
- **Juha Miettinen, GG Hoiva, yrittäjä** Kommenttipuheenvuoro; palveluseteli yrittäjän silmin
- **Vesa Lötjönen, Siilinjärven kunta, kunnanjohtaja** Kommenttipuheenvuoro

Tilaisuus on maksuton.
Ilmoittautumiset 5.11. mennessä:
jaana.paulanne-sahrio@yrittajat.fi,
p. 017 368 0500.

Yrittäjä Taru Lappalainen, Kauneushoitola Onnenjyvä.

Suonenjoen Yrittäjien vireä toiminta houkutteli Onnenjyvän mukaan jäseneksi

Savon Yrittäjien paikallisyhdistysten 4000 jäsenyrityksen raja rikkoontui

Savon Yrittäjien paikallisyhdistysten 4000 jäsenen raja rikkoutui syyskuussa, kun Kauneushoitola Onnenjyvä liittyi Suonenjoen yrittäjien jäseneksi. Elokuussa perustetun yrityksen tuore yrittäjä Taru Lappalainen kertoo liittyneensä jäseneksi toisen suonenjokelaisen yrityksen suosittelemana.

- Sain kuulla, että Suonenjoen Yrittäjien toiminta on vireää ja että se järjestää paljon tapahtumia, joissa pääsee tapaamaan muita yrittäjiä. Odotan saavani järjestön kautta tietoa ja tukea yrittäjyyteen liittyvissä kysymyksistä, Lappalainen sanoo.

Lappalainen kertoo miettineensä yrittäjäksi ryhtymistä jo opiskeluaikana. Sekä hänen vanhempansa että isovanhempansa ovat olleet yrittäjiä, joten asia ei ole ollut täysin vieras.

- Ensimmäisen lapsen synnyttyä ajatus yrittäjyydestä hiipui, sillä se pisti miettimään kuinka sitovaa ja aikaa vievää yrittäjyys on, Lappalainen kertoo.

Kipinä yrittäjäksi ryhtymisestä kypsyi hiljalleen uudestaan. Kun Suonenjoen keskustasta löytyi sopiva liiketila, päätin lopulta pistää yrityksen pystyyn.

Kauneushoitola on tällä hetkellä avoinna neljänä päivänä viikossa tai sopimuksen mukaan. Asiakaskunnan laajentuessa Onnenjyvän säännöllisiä aukioloaikoja on tarkoitus pidentää. Myös palvelut laajentuvat syksyn mittaan, kun liikkeeseen tulee uusi ihonhoidossa käytettävä valoimpulssilaite.

Oma porukka suosittelee yrittäjäjärjestön jäsenyyttä

Suomen Yrittäjien teettämän jäsenyytäväisyydetutkimuksen mukaan yrittäjien edunvalvonta ja neuvontapalvelut koetaan edelleen tärkeimmiksi syiksi yrittäjäjärjestön jäsenyydelle. Yrittäjäaate ja halu kuulua muiden yrittäjien kanssa samaan joukkoon ovat myös tärkeitä asioita järjestöön liittymisessä.

Tutkimuksen mukaan 96 % jäsenyrityksistä suosittelisi järjestön jäsenyyttä muille. Näistä reilut 54 % suosittelisi jäsenyyttä varauksetta, hyviin kokemuksiin perustuen, ja loput 41,5 % tietyin varauksin.

Savon Yrittäjille toiseksi parhaat arvostat

Suomen Yrittäjien teettämään tutkimukseen osallistui 21 aluejärjestöä, joista Savon Yrittäjät sai toiseksi parhaat arvot. Tutkimuksen mukaan Savon Yrittäjien toiminnan viisi onnistuneinta tekijää ovat yrittäjätilaisuudet ja -tapahtumat, aluejärjestön Internetsivut, uutiskirje, Savon Yrittäjä -lehti ja Yrittäjä-Info-jäsen tiedote. Viisi eniten kehittämistä vaativaa tekijää ovat: yrittäjämönteisen ilmapii-

rin luominen, vaikuttaminen kuntiin päin yrittäjien asioissa, yrittäjien välisen yhteistyön edistäminen, asiantuntemus ja yritysten mahdollisuus vaikuttaa.

Tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa Savon Yrittäjien paikallisyhdistysten jäsenprofiilia ja selvittää mm. jäsenyyden syitä ja hyötyjä, palveluiden käyttöä sekä vastaajien tyytyväisyyttä, näkemyksiä ja vaatimuksia järjestötoiminnalle. Tutkimus tehtiin toukokuussa 2010 sähköpostikyselynä 3161 paikallisyhdistyksen jäsenelle, joista siihen vastasi 16 %.

Sopiva liiketila löytyi Suonenjoen keskustasta.

Yrittäjyys kantaa Suomea 2011–2015

Suomen Yrittäjät,
toimitusjohtaja
Jussi Järventaus

Suomen Suunta 2015 on Suomen Yrittäjien seuraavan vaalikauden tavoiteohjelma. Ohjelmassa arvioidaan Suomen haasteita ja etsitään niihin ratkaisuja, joihin poliittiset päätöksentekijät voivat vaikuttaa.

Seuraavaan vaalikauteen lähdetään kovin erilaisissa olosuhteissa kuin neljä vuotta sitten. Suomi on toipumassa syvästä, maailmanlaajuisesta talouskriisistä. Toipumista helpottaa se, että maamme selviytyi – paljolti myös yrittäjäsektorin ansiosta – talouden syvästä pudotuksesta odotettua vähemmällä vaurioilla. Maailmantaloudessa on kuitenkin edelleen epävarmuutta, jonka takia kasvu ei välttämättä ole kovin nopeaa eikä tasaista.

Taluskriisistä selviytymistä suurempi haaste on hyvinvointimme säilyttäminen kiristyvässä, globaalissa kilpailussa. Suomen menestystä ei voi laskea aikaisempaan tapaan yhden tai muutaman toimialan varaan, vaan koko yrittäjäsektorin merkitys menestystekijänä on entistä suurempi. Sen tavoiteohjelman 2011–2015 teemana on ”Yrittäjyys kantaa Suomea”. Yrittäjyyden ja yrityskasvun edistämistoimet nousevat yhä tärkeämmiksi jokaisen kansalaisen hyvinvoinnin kannalta.

Työnsä päättävän ja sitä edeltävän hallituksen ohjelmissa oli monia kannattavia tavoitteita kilpailukykyämme ja hyvinvointimme turvaamiseksi. Taluskriisi vaikutti osaltaan siihen, että ohjel-

man monet keskeiset kohdat jäivät vain valmistelun asteelle. Nämä asiat kuten työpanoksen määrään ja työn tuottavuuteen liittyvät kysymykset eivät ole kuitenkaan menettäneet ajankohtaisuuttaan, päinvastoin. Sen johdosta tavoiteohjelmassa on asiakokonaisuuksia, joita on löydettävissä jo edellisen hallituksen ohjelmasta.

Vaikka Suomi ei voi muuttaa maailmantalouden kehitystrendejä, voimme kuitenkin omilla päätöksillämme vahvasti vaikuttaa sopeutumiseemme muutoksiin ja menestykseemme. Yrittäjiliike haluaa olla kehittämässä maata rakentavasti myös seuraavan vaalikauden aikana.

Suomen Yrittäjien tavoiteohjelma seuraavalle vaalikaudelle

Suomen Yrittäjät tavoittelee tulevalla vaalikaudella päätöksentekoon uudenlaista vastuunkantoa, työpaikoille parempaa tuottavuutta yrityskohtaisella sopimisella ja verotukseen lisää kannustavuutta.

Yrittäjien mielestä yhteiskunnan keskeiseen päätöksentekoon on hyväksyttävä hallituksen ja työelämäosapuolten yhteisen kolmikantavalmistelun uusi tulkinta, jossa hallituksen ja eduskunnan perustuslainmukainen valta toteutuu. Erimielisyydet eivät saa estää yhteiskunnallisesti tärkeitä päätöksiä.

Työn tuottavuutta ja kilpailukykyä pitää yrittäjien mielestä nostaa laajentamalla työläinsäädännöllä yrityskohtaisen sopimisen mahdollisuuksia; työehtosopimuksista poikkeavista järjestelyistä on voitava sopia työntekijöiden ja työnantajan ollessa poikkeamista yhtä mieltä.

Lisäksi koko verojärjestelmän on oltava yrittämiseen, yritysten kasvuun, työllistämiseen ja työntekoon kannustavaa. Nykyinen osinkoverojärjestelmä tulee säilyttää yrittäjyyden kannustimeksi. Verojärjestelmän pitää vahvistaa yritysten vakautta.

Suomen elinkeinorakenne on vuosikymmenessä muuttunut oleellisesti. Teollisuuden osuus tuotannosta ja kotimaisesta työllisyydestä on alentunut. Tuottavuuden kasvu on ollut pitkään alenevalla käyrällä. Työvoimapanos uhkaa pienentyä edelleen työikäisen väestön vähentyessä ja työaikojen lyhentyessä. Julkinen talous on vaikeuksissa taluskriisin jäljiltä.

Näistä lähtökohdista yrittäjäjärjestö on koontanut laajan vaalikaudenmittaisen ohjelman, jolla hyvinvointi pystytään turvaamaan kuluvalle vuosikymmenellä.

Pohjoismaista mallia, jolla suomalaista hyvinvointia rakennetaan, on kehitettävä työntekoon, yrittämiseen ja riskinottoon kannustavaksi. Kannustavuuden ohella tarvitaan parempaa tuottavuutta, korkeampaa osaamista, työvoiman täyskäyttöä sekä hyvää toimintaympäristöä yrittämiselle. Yrittäjyyden merkitys hyvinvoinnin rakentajana korostuu.

Tämä edellyttää elinvoimaisia, innovatiivisia ja kasvua tavoittelevia yrityksiä. Tavoitteena on koko yhteiskunnassa yrittäjämäisen toimintatavan yleistyminen.

Tulevan vaalikauden aikana julkisen velan kasvu pitää saada hallintaan kohtamalla työllisyyttä ja kääntämällä julkisen sektorin tuottavuus nousuun. Erityisesti kunnissa nämä tuottavuustalkoot tulevat vaatimaan sinnikästä työtä.

Suomen Yrittäjien tavoiteohjelma 2011–2015 ”Yrittäjyys kantaa Suomea” sisältää kaikkiaan 144 toimenpide-ehdotusta suomalaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Tavoiteohjelma on ladattavissa osoitteesta: www.yrittajat.fi

Venäjä-tietoutta tarvitaan naapurin markkinoille

Venäjä on lähimarkkina, jonka talous kasvaa voimakkaasti. Ihmisten ostovoima on noussut ja nousee lähitulevaisuudessa edelleen. Suomalaiset tuotteet ja yritykset ovat erittäin kovassa maineessa Venäjällä.

Venäjä vetää -hankkeen projektipäällikön **Olga Hartikaisen** mukaan kauppa Venäjän kanssa on laman jälkeen viriämässä uudelleen. Tämä on hänen mukaansa mahdollista mm. siksi, että kulutus on jälleen kasvussa ja talouden kasvu Venäjällä on jopa nopeampaa kuin euromaisessa keskimäärin.

- Tästä aiheutuu se, että tuonin tarve on suuri ja maassa on edelleen paljon kehittämiskohteita. Eräs konkreettinen kuluttamiseen liittyvä seikka piilee siinä, että venäläisillä perheillä ei ole lainkaan asuntolainoja, sillä asunnot ostetaan säästöillä. Tästä syystä perheille jää paljon rahaa kuluttamiseen.

Suomalaisten on hyvä tietää

Olga Hartikaisen mukaan Venäjällä on juuri nyt monia kasvualoja. Näistä yksi haastavimmista on rakennusala, jossa venäläiset itse ovat vasta oppimisvaiheessa. Maassa ei ole riittävästi asian-

tuntemusta eikä standardeja käytössä, joten suomalaiselle osaamiselle ja huipulaadulle on kysyntää.

- Venäjällä uusia kasvualoja ovat mm. henkilöstökoulutus ja -valmennus, johtamiskoulutukset, henkilöstövuokraus, palveluala ja ennen kaikkea terveydenhuolto ja lääketieteellisyys. Myös elintarvikeala on kasvava joskin haastava, Olga Hartikainen huomautti.

Suomalaisyritysten ei pidä lähteä Venäjän markkinoille kuitenkaan kuin soitellen sotaan. Pelkästään jalan saaminen sikäläisille markkinoille vaatii paljon aikaa ja ennen kaikkea pitkäjänteisyyttä. Esimerkiksi markkinoinnissa on oltava valmiit ja varsin yksityiskohtaiset esitteet Venäjän kielellä. Neuvotteluissa on tiedettävä kenen kanssa neuvotellaan ja kuka yrityksessä tekee päätökset ja yksityiskohdatkin on oltava kunnossa.

- On hyvä, että esimerkiksi käyntikortit ovat paitsi englanninkielellä myös venäjänkielellä, Olga Hartikainen muistutti.

Katso Itään – Venäjä on mahdollisuuksia täynnä

Yläsavolaisille yrittäjille järjestettiin syyskuussa Iisalmissa Avot-ka-tilaisuus, jossa keskusteltiin Venäjän tilanteesta, markkinoista ja kulttuurista sekä maisteltiin venäläisiä herkkuja. Kuvassa vasemmalla Venäjä vetää -hankkeen projektipäällikkö Olga Hartikainen.

Onnistumisen edellytyksiksi Olga Hartikainen kiteyttää:

- Suomen pää on oltava kunnossa
- alkukonsultointi on tapahtunut jo Suomessa
- yritys on sitoutunut ja varannut riittävästi aikaa
- markkinointivälineet ovat hyvät ja riittävän yksityiskohtaiset
- on tehty markkinaselvitys ja on löydetty luotettavat yhteistyökumppanit.
- on muistettava, että myös venäläinen osapuoli odottaa yhteistyöltä lisäarvoa.

- Kun vielä neuvotteluissa saavutetaan hyvät henkilökohtaiset suhteet, voidaan odottaa myönteisiä tuloksia kaikille osapuolille, Olga Hartikainen vakuuttaa.

Teksti ja kuva: Juha Halonen

Tukea, tietoa ja tapahtumia Venäjän markkinoista kiinnostuneille

Mikäli Venäjän markkinat ja venäläisten kanssa toimiminen kiinnostaa, tukea ja apua saa Savon Yrittäjien, Kuopion kauppakamarin ja ISBE Oy:n yhteisestä Venäjä vetää -hankkeesta.

Ensimmäinen askel Venäjän markkinoihin tutustumisessa voi olla esimerkiksi osallistuminen vapaamuotoiseen Avot-ka-iltaan, joita järjestetään ympäri Pohjois-Savo. Avot-ka-illat ovat yrityksille maksuttomia, ja niissä kuullaan ja keskustellaan Venäjän tilanteesta, markkinoista ja kulttuurista sekä nautiskellaan venäläisiä herkkuja.

Hanke järjestää seuraavat Avot-ka-illat Tahkolla 27.10.2010 yhdessä Nilsiän Yrittäjien ja Koillis-Savon matkailuyrittäjien kanssa sekä Kuopiossa 1.12.2010 yhdessä Kuopion yrittäjien kanssa.

Syksyn mittaan tarjolla on myös markkinainfoja ja Venäjän kaupan koulutusta, joissa teemoina ovat:

- Tullaus- ja sertifiointi, 11.11.2010 klo 8.30–16.00
- Etabloituminen ja alihankinta, 25.11.2010 klo 8.30–16.00
- Virtuaalikierrros Venäjällä – Mitä mahdollisuuksia Pietarin ja Moskovan lisäksi? 9.12.2010 klo 8.30–11.00

Koulutustilaisuudet järjestetään Kuopion Technopoliksessa (Giga 2, Mikrokatu 1) ja niiden osallistumismaksu on 50 € + alv 23 %/hlö. Ilmoittautumiset: taina.jutila@kuopiochamber.fi.

Pietariinko? Lähde tutustumaan!

Venäjä vetää -hanke tarjoaa myös konkreettista apua ja auttaa selvittämään tuotteiden tai palveluiden markkinatilannetta ja mahdollisuuksia Venäjän markkinoilla. Markkina-analyysien lisäksi

si hanke järjestää tuotetestaus- ja messumatkoja Venäjälle ja avustaa niihin liittyen mm. tapaamisjärjestelyissä, tulkkauksessa sekä tarvittaessa neuvottelutilanteessa.

Seuraavat messumatkat Pietariin järjestetään syksyllä 2010

- elintarvikealan yrityksille 15.–17.11.
- metallialan yrityksille 17.–18.11.
- tapahtumien järjestäjille 18.–19.11.
- puualan yrityksille 24.–25.11.
- talotekniikka-alan yrityksille 8.–10.12.

Erillisiä kontaktimatkoja järjestetään myös asiakkaan oman aikataulun mukaisesti.

Lisätietoja matkoista, tapahtumista ja hankkeen palveluista saa projektipäällikkö Olga Hartikaiselta (p. 0400 180 807 olga.hartikainen@kuopiochamber.fi).
Lisätietoja: www.venajavetaa.fi.

MISSION PRO

KUN IHAN KIVA EI RIITÄ

taitajamästars
2011 KUOPIO

ENSI-ILTA 3.-5.5.2011 Kuopio **TÄHTINÄ** Rautaiset nuoret osaajat eri puolilta Suomea **KISAAMASSA** 300-400 nuorta, yli 40 lajia **ESILLÄ** Useita kymmeniä mielenkiintoisia ammatteja **TUO IHMEESSÄ NUORET TUTUSTUMAAN** ja avaamaan ovia omalle ammattiuralleen **JÄRJESTÄJÄT** Savon Ammatti- ja aikuisopisto sekä Ylä-Savon Ammattiopisto **LISÄTIETOJA** Kilpailujohtaja: ilkka.kempainen@taitaja2011.fi, +358 44 785 3165, markkinointi- ja viestintävastaava: sirpa.hakalacosunen@taitaja2011.fi, +358 44 785 3028

WWW.TAITAJA2011.FI

Liity Taitaja2011-ryhmään Facebookissa!

SAVON AMMATTI-
JA AIKUISOPISTO

Ylä-Savon
ammattiopisto

Ammattitaidon SM-kilpailut

Kuopiossa 3.–5.5.2011

Yrittäjä – onko liiketoimintasi yhtiömuoto oikea?

Moni yrittäjä aloittaa liiketoimintansa toiminimellä. Se on helppo tapa aloittaa ja saada yrityksen toiminnalle virallinen muoto. Liiketoiminnan kasvaessa ja toimialan mahdollisesti muuttuessa on kuitenkin syytä harkita yhtiömuodon muutosta. Selvää on, että eri yhtiömuotoihin liittyvät verotukselliset erot vaikuttavat yhtiömuodon valintaan, mutta yhtä tärkeää olisi miettiä myös yhtiömuodosta riippuvia vastuukysymyksiä.

Jossakin vaiheessa liiketoimintaan ja toimialaan liittyvät riskit sekä toiminnan laajuus muodostuvat sellaisiksi, että esimerkiksi toiminimi tai muu henkilöyhtiö ei ole enää oikea vaihtoehto. Esimerkkinä toimialasta voi mainita rakentamisen, jolla toimii paljon varsin laajaa

liiketoimintaa toiminimellä harjoittavia yrittäjiä. Ala on herkkä suhdannevaihteluille ja vaikeudet yksittäisessä isossa urakassa vaarantavat toiminnan kannattavuuteen. Tämä johtaa nopeasti velkakierteeseen ja jopa konkurssiin. Tällöin vaikkapa toiminimellä toimivan yrittäjän ja hänen puolisonsa yhteisissä nimissä oleva omaisuus on realisointiuhkan alla, vaikka sitä ei erikseen olisi asetettukaan vakuudeksi mihinkään. Asia on toisin osakeyhtiössä, jossa yhtiö on oma oikeudellinen toimijansa ja vastuullinen ve-loista. Realismia on tietenkin se, että yhtiömuodosta riippumatta rahoittajat vaativat usein myös yrittäjän henkilökohtaista omaisuutta yritystoiminnan lainojen vakuudeksi, mutta tällöin ne ovat

Savon Yrittäjät,
Yksikään ei huku
projektipäällikkö
Kai Kolehmainen

selkeästi rajattu johonkin tiettyyn vastuuseen.

Omistajanvaihdosten yhteydessä yhtiömuodon merkitys korostuu. Toiminimeä myytessä ei yrityksessä voida juurikaan tehdä verosuunniteltua. Samoin sukupolvenvaihdoksen yhteydessä liiketoimintaa myytessä ei voida hyödyntää samoja verohuojennuksia kuin osakeyhtiöiden kohdalla.

Tämä kirjoituksen tarkoituksena ei ole ottaa kantaa minkään yksittäisen yhtiömuodon puolesta tai vastaan, mutta välillä on syytä miettiä, onko yhtiömuoto oikea toiminnan laajuuteen nähden ja mitä seurauksia siitä aiheutuu konkurssissa tai vastaavasti mitä mahdollisuuksia se tarjoaa omistajanvaihdostilanteissa.

Kiinteistövero voi maksaa liikaa

Nykymuotoista kiinteistöveroä on peritty Suomessa kohta kaksikymmentä vuotta. Kunnat vahvistavat kiinteistöveroprosentin lain sallimissa puitteissa. Kun kunnilla on ollut rahasta pulaa, ei ole ihme, että kiinteistöverorasitus on jatkuvasti noussut. Kansainvälisesti vertaillen monissa länsimaissa peritään Suomeen verrattuna moninkertaisesti kiinteistöveroä. Kun Suomessa on selvä suuntaus kohdistaa verotusta muuhun kuin palkkaverotukseen, voimme olla varmoja että nousulinja jatkuu tulevaisuudessaakin.

Kiinteistöveron määrä saadaan kertomalla kiinteistön verotusarvo kunnan määräämällä kiinteistöveroprosentilla. Toimitilakiinteistöjen ja maapohjan osalta sovelletaan yleistä kiinteistövero-

prosenttia. Verotusarvon määräytyminen on useimmille verovelvolliselle hepreää ja vero maksetaan vuodesta toiseen sellaisena kuin se on määrätty. Veroviranomaiselle verotusarvo on matematiikkaa. Viranomaisrekistereissä samoin kuin verovelvolliselta saaduissa tiedoissa on usein virheitä, jolloin myös verotusarvo on virheellinen ja pahimmassa tapauksessa maksettavaa tulee enemmän kuin laki on tarkoittanut. Ei ole mitenkään tavatonta, että veroä peritään esimerkiksi haamurakennuksista, joita ei ole edes olemassa.

Kiinteistön verotusarvon laskemisesta tarvittavien tietojen oikeellisuus kannattaa tarkistaa. Mikäli verotuksessa todetaan virheitä, on verovelvollisella mahdollisuus saada liikaa peritty vero

Suomen Toimitilasi-
asiantuntijat Oy
Tj, DI
Jorma Muhojoki

korkoineen takaisin aina viiden verovuoden takaa. Usein palautus on joitakin sataasia, mutta voi karkeimmissa tapauksissa olla kymmeniätuhansia euroja. Kiinteistöverolain mukaan kiinteistön korkein mahdollinen verotusarvo on sen todennäköinen luovutushinta. Perusteet verotuksen oikaisuun ovat moninaiset. Ne kannattaa kuitenkin ehdottomasti tarkistaa perehtymällä itse asiaan tai kääntymällä kokeneen asiantuntijan puoleen.

Kirjoittaja on Keskuskauppakamarin hyväksymä kiinteistönarvioitsija (KHK) ja Auktorisoitu kiinteistöarvioija (AKA) yleisauktorisoitu.

Oikea neuvo oikeaan aikaan on yrityksestä etu!

Alla luetellut yhteistyökumppanit tarjoavat jäsenille maksuttomia puhelinneuvontapalveluita Savon Yrittäjien alueella. Varaudu kertomaan jäsennumerosi.

Yrityksen lakiasiat**Ilialmi**

Asianajotoimisto
Eero Kyllönen Ky
puh. (017) 816 115

Kuopio

Asianajotoimisto
A-Legal Oy
puh. (017) 262 0000

Asianajotoimisto
Esa Airaksinen
puh. (017) 262 5300

Asianajotoimisto Hyvärinen &
Pääkkö Oy
puh. (017) 266 0400

Asianajotoimisto
Karhinen, Pennanen & Taponen Oy
puh. (017) 265 6200

Asianajotoimisto
Karvinen, Sarkkinen & Sallinen Ky
puh. (017) 265 2500

Asianajotoimisto Kolari & Co. Oy
puh. (017) 265 7777

Suonenjoki

Asianajotoimisto
Pauli Markkanen
Puh. (017) 511 541

Sovintomenettely

Asianajotoimisto
A-Legal Oy
puh. (017) 262 0000

Asianajotoimisto Hyvärinen &
Pääkkö Oy
puh. (017) 266 0400

Asianajotoimisto
Karvinen, Sarkkinen & Sallinen Ky
puh. (017) 265 2500

Asianajotoimisto Kolari & Co. Oy
puh. (017) 265 7777

Työsuhdeasiat**Ilialmi**

Asianajotoimisto
Eero Kyllönen Ky
puh. (017) 816 115

Kuopio

Asianajotoimisto
Esa Airaksinen
puh. (017) 262 5300

Asianajotoimisto
Karhinen, Pennanen & Taponen Oy
puh. (017) 265 6200

Asianajotoimisto Kolari & Co. Oy
puh. (017) 265 7777

Suonenjoki

Asianajotoimisto
Pauli Markkanen
puh. (017) 511 541

**Yritysjärjestelyt ja
sukupolvenvaihdokset****Kuopio**

Asianajotoimisto
A-Legal Oy
puh. (017) 262 0000

Asianajotoimisto
Esa Airaksinen
puh. (017) 262 5300

Asianajotoimisto
Karhinen, Pennanen & Taponen Oy
puh. (017) 265 6200

Asianajotoimisto
Karvinen, Sarkkinen & Sallinen Ky
puh. (017) 265 2500

Asianajotoimisto Kolari & Co. Oy
puh. (017) 265 7777

Suonenjoki

Asianajotoimisto
Pauli Markkanen
puh. (017) 511 541

Velkasaneeraus

Asianajotoimisto
Karvinen, Sarkkinen & Sallinen Ky
puh. (017) 265 2500

Yrityksen turvallisuusasiat

Kuopion Vartiointipalvelu Oy
puh. (017) 580 0820

**Toimitilat: Vuokraus, osto ja
myynti**

Kiinteistömaailma / Asuntokuopio
Oy LKV
puh. (017) 279 8900

Suomen Toimitila-asiantuntijat Oy
puh. (017) 369 3191

Yritystuki- ja EU-rahoitus

Pohjois-Savon ELY-keskus,
Jari Vitikainen
puh. 040 755 4533

Patenttiasiat

Patenttitoimisto Pitkänen Oy,
puh. (017) 240 420

Kirjanpito- ja veroasiat

Pretax-Kuopio
puh. (017) 288 3133

Lisäksi valtakunnallinen puhelinneuvontapalvelu ark. klo 9 - 16 numerossa (09) 229 221. Suomen Yrittäjien omien asiantuntijoiden lisäksi käytössäsi on lähes sata valtakunnan eturivin asiantuntijaa.

Savon Yrittäjien uudet jäsenet 27.8.–14.10.2010

Juankoski

- Koillis-Savon Hälytinpalvelut

Kaavi

- Rakennus ja saneeraus J. Hiltunen
- Ravintola Pitopata/Kalhio-Rissanen

Keitele

- Keiteleen Kirjakauppa
- Veljestupa Tiina

Leppävirta

- Jouni Tarvainen Ky
- Karvonen Raija
- Keittiökanava Ky
- Kotityö AnnMar Ky
- Pakinpuu Oy
- Timolan Auto- ja pienkonehuolto
- Tmi Hirvola Pihapuiston majatalo

Nilsia

- RC Tahko Oy
- Tmi Jukka Hartikainen

Suonenjoki

- Chic Chic Accessories
- Kauneushoitola Onnenjyvä
- K-Market Suonenjoki
- ProSos asiantuntijapalvelut
- Savon Tp-Taito Ky / Karttulan Tilitoimisto
- Sport Kone Kallio Oy
- Tehokoneistus Oy/Koivistoinen

Siilinjärvi

- FysioAsema / Turunen
- JP Autotuning Ky
- Koneurakointi Antikainen Ay
- Maaningan Nuohouspalvelu Tmi Jari Paldanius
- Parha Oy
- Sampion Oy
- Siilin Sammutinhuolto Oy
- Trukkihuolto Mihu Ky
- VALON VIRASSA

Sonkajärvi

- Lohirannan Lomakylä Oy
- Pipari Palveluyritys
- Sonkajärven Ajanvieta Oy / Ravintola Hollivoort

Tuusniemi

- Kuntopuoti
- Raksa ja Remppa Veijalainen

Varkaus

- JK15-Palvelu Oy
- Kommilan Apteekki
- Koti- ja Hoivapalvelu Sointu
- Kotipalvelu Aatos Oy
- Kukka- ja Hautauspalvelu Tarja Ursin
- Mainostoimisto Luode Oy
- Murkulan SporttiNurcca
- Ravintola Tyyskänhovi
- Taksiliikenne Mikkonen
- TG-Tuote Oy
- Tinkuliini
- Varkauden Kalapaja Oy

Varpaisjärvi

- Apintek

Vesanto

- Koneurakointi MarSal

Iisalmi

- ATK-Palvelu VML
- Autokorjaamo Hyvönen
- Crossdental Oy
- Hierontapiste Turunen
- J5L-Production Oy
- Kalustetapa Oy/Stemma
- Kuljetusliike Jussi Nissinen
- LKV Laineet Oy
- Myyntipiste Kiiskinen Oy
- Normet Group Oy
- Pyöräkonepalvelu Tommi Ahonen
- Päiväkotit Tuike Ky
- Rakennuspalvelu Hirvonen Oy
- Ravintola Pikku-lita/Tiina Honkanen Ky
- Savon Laaturakennus Oy

Kuopio

- A+ Energiatalot Oy
- Adelta Furniture Vision Oy
- AITO Loma avoin yhtiö
- Alexin Kodinpörssi
- All cool Oy
- Animoottori
- Antin Piha ja Kiinteistö Apu
- anutikkanen
- APC Ski Ari-Pekka Consulting Ski
- A-Pipe Oy
- AP-Parts
- Arction Oy
- Arkkityypit Oy
- Automyynti Ahonen ja Rosberg Oy
- Bene Power Oy
- Carone Oy
- Chasswheel Oy
- Crazy Station (T:mi Eeva-Riitta Parkkonen)
- Hoiva- ja kotiapu Tuula
- Hulkon Grilli/R-Cheese Avoin Yhtiö
- InFlow
- Itä-Suomen Tasourakointi Oy
- Jaken Monipalvelu
- Jalkojenhoitaja Hiltunen
- Jennin Siivouspalvelu
- JH-Saneeraus
- JiiTee Hitsinpimpula Ky
- JK-Rakennuspalvelu
- Joverec Oy
- JP-Company Ky
- JTA Pinnoite Oy
- Juptek Oy
- Järjestyksenvalvonta ja Turvallisuskoulutus K&M
- Karttulan Ajorasti Ky
- K-Market Puijon Pähkinä
- Kone ja Tarvike Mika Leppänen Oy
- Korhonen Tuomo Tmi
- Korwensuun Konetehdas Oy
- KP-System Oy
- KR Auto Oy
- Kuljetuspalvelut Jonna Parkkari Oy
- Kuopion Kalaherkut/Loimulohimynti

- Kuopion Kivi ja Sora Oy
- Kuopion Kuljetus Kalusto Oy
- Kuopion Kulta-Kukko Oy
- Kuopion Kuormaus ja Nosto Oy
- Kuopion Pultti Oy
- Kuopion Putki&Säätö Oy
- Käämityö Kalevi Kekkonen
- Laattapiste Collection Kuopio (Lago Paja Oy)
- Lilli Digitaltalkari
- LVI&Eristy Liijavirta
- LVI-Asennus Tamio
- Olli Aikio Oy/Päivän Valo
- Onnistamo Oy
- Osaamisvalmennus Kasvuun Ky
- Oy KPT-Kukkanen
- Polar Import Oy
- Päivin terapeutin olohuone
- Ratsunainen Oy
- Rauhalahden Kartano, KallaHovi Oy
- Rento Vire Sirpa Kasurinen
- Savon Eristys Hakkarainen
- Savon Taksidata Oy
- Sisustusarkkitehtitoimisto
- Spiron Oy
- Tehojenka Oy
- Tmi Arja Puhakka
- Tmi Fysikallinen
- TT Ropo Oy
- Web-julkaisut Kuopio Oy

Rautavaara

- Tmi Touhu-Tuominen

Lapinlahti

- Jorma Kokkonen
- JP Studiokeramiikka Oy
- Kuljetus Ari Piippo Ky
- Lapinlahden Pienkone Oy
- Liiketalo Jaakko Miettinen Ky
- Luovapuu Raija Weisenberg
- Minna Mikkonen
- Pitäjätupa
- Rahtiapu T. Kukkonen
- Tietoliikennepalvelut Matti Katainen Oy
- Tmi Arto Tikkanen
- Tmi Raija Tikkanen, Tukka-Tikki

Maaninka

- Anna Henriikan Puoti
- Parturi-Kampaamo Hiuskammar/ Merja Makkonen

Kiuruvesi

- Pienkonehuolto Ryytty

Vieremä

- Metsäpirtin pitopalvelu
- Puutarha- ja lomituspalvelu Niskanen

Rautalampi

- Korholan Kartano
- Koulutuspalvelu Markku Leskinen
- Luomutila Olli
- Savon Lvi ja Kylmälaite
- Vempan Kalat